

PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKIEJ DEBATY O EDUKACJI „Uczeń. Rodzic. Nauczyciel – Dobra Zmiana”

TORUŃ, 27 CZERWCA 2016 r.

- ✓ 1667 Ekspertów Dobrych Zmian w Edukacji zalogowanych na stronie www.debataoswiatowa.men.gov.pl
- ✓ 1118 wiadomości wysłanych za pomocą formularza „wyraź opinię”
- ✓ 50 debat w gmachu Ministerstwa Edukacji Narodowej
- ✓ 944 uczestników zapisanych na debaty Ekspertów Dobrych Zmian
- ✓ 2238 komentarzy w Strefie Eksperta
- ✓ 17 debat wojewódzkich
- ✓ 47 zgłoszonych debat o edukacji odbywających się w Polsce
- ✓ 162 debaty zorganizowane przez Kuratorów Oświaty
- ✓ 12856 uczestników debat zorganizowanych przez Kuratorów Oświaty
- ✓ 130 spotkań Kierownictwa MEN z samorządowcami, przedsiębiorcami, rodzicami, nauczycielami, dyrektorami szkół, uczniami, związkami zawodowymi

UCZEŃ

ZMIANA PRZEZ CZYTANIE – wprowadzenie programu wspierającego rozwój czytelnictwa, skierowanego do dzieci i rodziców:

- ✓ **„Książka w każdym domu”**
 - ✓ propozycja kanonu lektur dla rodziców dzieci wychowania przedszkolnego
 - ✓ wartościowa sugestia i wsparcie w kształtowaniu nawyku czytania od najmłodszych lat
- ✓ **Uatrakcyjnienie bibliotek wiejskich**
 - ✓ wsparcie finansowe dla bibliotek – uzależnione m.in.: od oferty czytelniczej, godzin otwarcia biblioteki, współpracy i pomysłu na funkcjonowanie konkretnego miejsca
- ✓ **„Czytamy w szkole”**
 - ✓ wspólne, ciche czytanie podczas zajęć w bibliotece szkolnej
 - ✓ w klasach najmłodszych dzień rozpoczynamy od czytania

- ✓ **Rozwiązania na rzecz poszerzania świadomości historycznej uczniów**
 - ✓ Zwiększenie liczby godzin przeznaczonych na nauczanie historii w nowej podstawie programowej
 - ✓ Wprowadzenie korelacji przedmiotowej pomiędzy historią, językiem polskim, a wiedzą o społeczeństwie
 - ✓ Wycieczki do miejsc historycznych, związanych z dziedzictwem kulturowym
 - ✓ poznawanie swojego najbliższego otoczenia
 - ✓ „żywe lekcje historii”

- ✓ **Działalność Rady Dzieci i Młodzieży przy Ministrze Edukacji Narodowej**
 - ✓ głos doradczy młodych ludzi
 - ✓ kadencja Rady będzie trwała 1 rok
- ✓ **Wolontariat**
 - ✓ szacunek do drugiego człowieka
 - ✓ niesienie pomocy innym, empatia
 - ✓ aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi
- ✓ **Opieka nad szkołami polonijnymi („Rodzina polonijna”)**

- ✓ Wprowadzenie możliwości realizacji jednej godziny wychowania fizycznego na zajęciach popołudniowych w ramach SKS
- ✓ Propagowanie aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia
- ✓ Uatrakcyjnienie lekcji wychowania fizycznego (np. projekt „Eduball”)
- ✓ Doskonalenie zawodowe nauczycieli wychowania fizycznego
- ✓ Tydzień projektów edukacyjnych (2 tydzień czerwca)

✓ Nauka programowania w szkołach

- ✓ program pilotażu programowania w szkołach
- ✓ podstawy programowe
- ✓ szerokopasmowy internet w każdej szkole (w ciągu 2 lat)
- ✓ **270 mln zł ze środków unijnych na budowę infrastruktury internetowej w szkołach**
- ✓ **120 mln zł na szkolenia nauczycieli**

✓ Nauka języka obcego w szkole

- ✓ portale językowe jako narzędzie w nauczaniu języków obcych
- ✓ nauka języka przez kontynuację

- ✓ Celem zmiany w edukacji zawodowej jest stopniowe wprowadzanie dualnego systemu kształcenia
 - ✓ odpowiadającego potrzebom gospodarki
 - ✓ realizowanego we współpracy z przedsiębiorstwami stanowiącymi otoczenie gospodarcze szkół

- ✓ **Włączenie pracodawców w obszar kształcenia zawodowego:**
 - ✓ w proces tworzenia nowych zawodów oraz podstaw programowych
 - ✓ do opracowywania programów nauczania dla zawodu we współpracy ze szkołami, z uwzględnieniem treści kształcenia zawodowego
 - ✓ udział pracodawców w doposażaniu szkół/centrów kształcenia praktycznego w nowoczesną bazę technologiczno-dydaktyczną

Dwustopniowa szkoła branżowa zapewniająca realizację kształcenia zawodowego

- ✓ **Udział pracodawców w procesie kształcenia powinien również polegać na:**
 - ✓ wsparciu kadrowym dla szkół oraz zaangażowaniu pracowników przedsiębiorstwa w kształcenie praktyczne uczniów
 - ✓ doskonaleniu nauczycieli kształcenia zawodowego
 - ✓ zaangażowaniu w proces egzaminowania i potwierdzania nabytych kwalifikacji zawodowych
- ✓ **Zadania Centrum Kształcenia Praktycznego (CKP) w procesie kształcenia młodzieży:**
 - ✓ realizacja kształcenia praktycznego
 - ✓ współpraca z pracodawcami w realizacji kształcenia praktycznego uczniów w zakresie umiejętności niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych w rzeczywistym środowisku pracy
 - ✓ organizacja i przeprowadzanie egzaminów zawodowych – pełnienie roli ośrodka egzaminacyjnego zarówno dla uczniów, jak i dla dorosłych
 - ✓ koordynacja doradztwa zawodowego w obszarze działania placówki

- ✓ **Wprowadzenie diagnozy funkcjonalnej** jako podstawy wsparcia dziecka z wykorzystaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF)
 - ✓ w dalszej perspektywie określenie katalogu świadczeń i usług edukacyjnych dostosowanych do potrzeb ucznia
- ✓ **Powołanie wiodących poradni psychologiczno-pedagogicznych:**
 - ✓ wdrażanie diagnozy funkcjonalnej, diagnozowanie uczniów z nietypowymi, złożonymi dysfunkcjami
 - ✓ określanie potrzeb w zakresie wsparcia uczniów
 - ✓ porady dla rodziców
 - ✓ prowadzenie konsultacji i wsparcia dla terenowych poradni
 - ✓ koordynowanie wsparcia dla uczniów, rodziców i szkół
 - ✓ współpraca z punktami konsultacyjnymi funkcjonującymi przy specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych i szkołach specjalnych

- ✓ **Wykorzystanie potencjału szkół i ośrodków specjalnych przez stworzenie zaplecza dla szkół realizujących edukację włączającą dla uczniów z niepełnosprawnościami:**
 - ✓ zespoły tzw. „wędrujących specjalistów”
 - ✓ wsparcie dla rodziców
 - ✓ superwizje, szkolenia, konsultacje
 - ✓ zajęcia bezpośrednio z dziećmi i młodzieżą z niepełnosprawnościami
 - ✓ wypożyczalnia sprzętu specjalistycznego

- ✓ **Integracja społeczna przez:**
 - ✓ preorientację zawodową na wcześniejszych etapach edukacyjnych, współpraca z trenerami pracy
 - ✓ rozwijanie kompetencji społecznych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym praktyczna nauka zawodu u rzemieślników i w zakładach pracy
 - ✓ umożliwienie uczestniczenia uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w kwalifikacyjnych kursach zawodowych przed ukończeniem 18 roku życia
 - ✓ tworzenie zawodów pomocniczych
 - ✓ dostosowanie egzaminów zawodowych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych

- ✓ **Wyraźnie określona funkcja egzaminu zewnętrznego:**
 - ✓ selekcyjna
 - ✓ certyfikacyjna (kwalifikacje zawodowe)
 - ✓ kontrolno-ewaluacyjna
- ✓ **Rezygnacja ze sprawdzianu po klasie szóstej szkoły podstawowej**
 - ✓ koniec z uczeniem pod testy, stawiamy na wszechstronny rozwój młodego człowieka, na pobudzenie jego ciekawości świata, rozwijanie kreatywności
- ✓ **Możliwość fotografowania** pracy egzaminacyjnej przez ucznia w czasie procedury odwołania
- ✓ **Powołanie niezależnego Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego**, którego zadaniem będzie rozpatrywanie odwołań od rozstrzygnięcia dyrektora OKE

- ✓ Wprowadzenie mechanizmu umożliwiającego **coroczne zrównywanie wyników egzaminów zewnętrznych w kolejnych latach**
- ✓ **Uproszczenie procedur maturalnych**
- ✓ **Większa liczba pytań otwartych**, problemowych, wymagających kojarzenia faktów i wyciągania wniosków na egzaminach zewnętrznych
- ✓ **Zmiana formuły egzaminu ustnego z języka polskiego i obcego**
- ✓ Rozszerzenie form **e-oceniania na inne przedmioty egzaminacyjne**
- ✓ **Nauka w tzw. „klasach mundurowych” – dodatkowe punkty przy egzaminach na uczelnie wyższe kierunkowe**

RODZIC

- ✓ **Połączenie programu wychowawczego i programu profilaktyki w jeden dokument** zawierający treści wychowawcze i profilaktyczne,
 - ✓ w tym wprowadzenie obowiązku przeprowadzenia diagnozy problemów szkolno-środowiskowych, wychowawczych i profilaktycznych
- ✓ **Przygotowanie podstawy programowej dla godzin do dyspozycji wychowawcy klasy**
 - ✓ rozszerzenie treści podstawy programowej określających właściwe zachowania i postawy
 - ✓ większe nakierowanie na postawy prospołeczne i pozytywną komunikację

- ✓ **Wsparcie działalności wychowawczej szkoły** przez specjalistów do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej – psycholog i pedagog w szkole
- ✓ **Stała współpraca** ze strażą pożarną, ratownictwem medycznym, policją, strażą miejską **w celu realizacji programu wychowawczego**
- ✓ **Udział w tygodniu projektów**

- ✓ Uwzględnienie w ocenie pracy szkoły **współpracy z organizacjami** adresowanymi do dzieci i młodzieży o charakterze formacyjnym, m.in.: harcerskimi
- ✓ **Ściślejszy nadzór dyrektora szkoły nad zajęciami lekcyjnymi prowadzonymi na terenie szkoły przez inny podmiot** (obowiązkowa obecność nauczyciela na takich zajęciach)
- ✓ Upowszechnianie i **promowanie idei wolontariatu szkolnego i samorządności szkolnej**, w tym przykładów dobrych praktyk
- ✓ uwzględnianie w ocenie pracy nauczyciela uczestnictwa w działaniach wolontariatu
- ✓ Zapewnienie szkoleń dla Rad Rodziców (klas i szkół) – uspołecznienie szkoły, zwiększenie roli rodziców w funkcjonowaniu szkoły

- ✓ **Zwiększenie liczby rodziców w komisji konkursowej** na dyrektora szkoły
- ✓ **Utworzenie Rady Szkoły w każdej placówce oświatowej** wraz z odrębnym statutem
- ✓ **Powołanie Szkolnych Rad Wolontariatu**
 - ✓ zadaniem rady byłoby zbieranie informacji na temat lokalnych potrzeb ze strony pomocy wolontariuszy i koordynowanie ich pracy
- ✓ **Obowiązkowa rejestracja każdej osoby pojawiającej się na terenie szkoły** w celu zapewnienia bezpieczeństwa

PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKIEJ DEBATY O EDUKACJI „Uczeń. Rodzic. Nauczyciel – Dobra Zmiana”

TORUŃ, 27 CZERWCA 2016 r.

NAUCZYCIEL

- ✓ **Ograniczenie ewaluacji zewnętrznych całościowych** – ewaluacje te prowadzone byłyby **wyłącznie w sytuacjach przewidzianych prawem**, tj. wynikających z art. 34 ust. 2b ustawy o systemie oświaty oraz z § 11 ust. 4 i 5 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego
- ✓ **Ograniczenie zakresu ewaluacji zewnętrznych problemowych** – wskazanych przez Ministra Edukacji Narodowej w Kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa – **do 2 wymagań**
- ✓ **Zmniejszenie o ok. 25% liczby pytań w narzędziach badawczych wykorzystywanych podczas badania ewaluacyjnego w szkołach i placówkach**
- ✓ **Zmiana kształtu raportów z ewaluacji zewnętrznych przekazywanych dyrektorom szkół i placówek/uproszczenie/**
 - ✓ poprawa czytelności raportów z jednoczesnym skróceniem ich treści do ok. 10 stron (przy ewaluacjach problemowych prowadzonych w zakresie 2 wymagań)

- ✓ Rezygnacja z prowadzenia dokumentacji tzw. „godzin karcianych” art.42 ust.2 pkt 2 Karty Nauczyciela
- ✓ Rezygnacja z rozliczania minimalnej liczby godzin przeznaczonych na realizację podstawy programowej na etap kształcenia

- ✓ **Wspomaganie szkół, placówek przez:**
 - ✓ organizację narad konferencji dla dyrektorów szkół, placówek ze szczególnym uwzględnieniem zmian w prawie
 - ✓ upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie organizacji pracy szkoły
- ✓ **Wprowadzenie zmian w rozporządzeniu w sprawie organizacji Kuratoriów Oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur w szczególności:**
 - ✓ wprowadzenie rejonów wizytacyjnych
 - ✓ odstąpienie od losowego wyboru wizytatorów do przeprowadzenia kontroli i ewaluacji
 - ✓ rezygnacja z ograniczenia w zakresie wykonywania przez wizytatorów zadań i czynności spoza nadzoru pedagogicznego

- ✓ **Zmiany w zakresie oceny pracy nauczyciela:**
 - ✓ rozszerzenie obecnej trzystopniowej skali – dodanie oceny zadowalającej i szczególnie wyróżniającej
 - ✓ wprowadzenie obowiązku oceny - w powiązaniu z procedurami awansu zawodowego
- ✓ Wprowadzenie nowego stopnia awansu zawodowego - **nauczyciel specjalista**
- ✓ Wydłużenie pierwszego stażu z 9 miesięcy **do 1 roku i 9 miesięcy** – sprawdzenie predyspozycji do pracy pedagogicznej
- ✓ **Indywidualizowanie długości ścieżki awansu zawodowego** nauczyciela w zależności od jakości pracy nauczyciela
- ✓ Uwzględnienie udziału **doradcy metodycznego** w procedurach awansu zawodowego
- ✓ **Określenie statusu nauczyciela polonijnego**

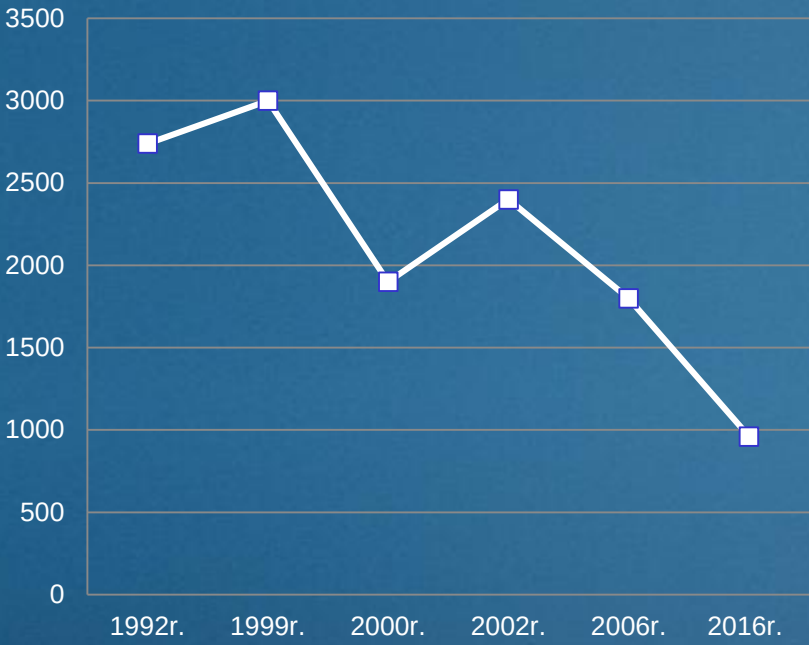
- ✓ **Obowiązkowe wyodrębnienie środków na doskonalenie nauczycieli, w tym organizacji doradztwa metodycznego, w wysokości 1% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli**

/szacuje się, że stanowiło to w 2015 r. kwotę od 306 mln zł, nie mniej niż 153 mln zł./

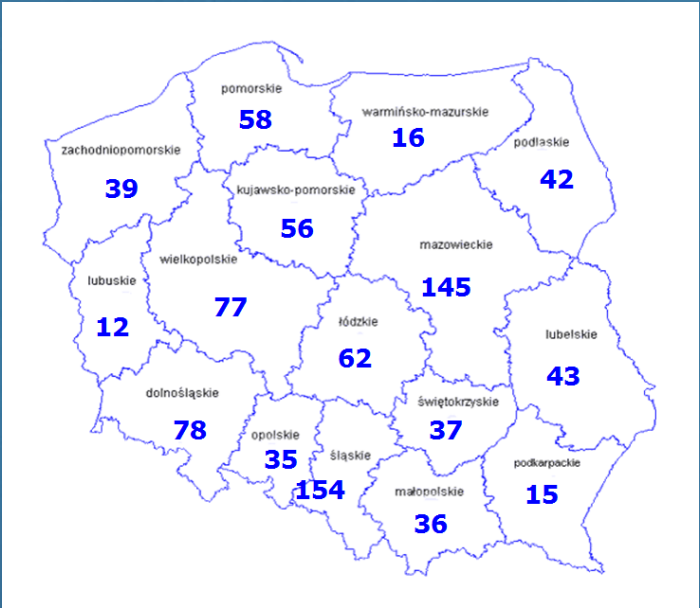
- ✓ **Obowiązek przekazywania 20% z ogólnej puli środków wyodrębnianych na doskonalenie zawodowe nauczycieli w celu organizacji doradztwa metodycznego na terenie województwa, przez organy prowadzące szkoły**

/daje to możliwość podwojenia liczby doradców z 905 do ponad 2 tysięcy, czyli z 386 etatów do ok. 900/

Podjęcie działań służących koordynacji doradztwa metodycznego – bardziej równomierny rozkład terytorialny i przedmiotowy

Liczba doradców zawodowych

Liczba doradców zawodowych
w województwach

KRAJOWY PLAN DOSKONALENIA ZAWODOWEGO NAUCZYCIELI

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

- ✓ **Obowiązkowa akredytacja placówek doskonalenia nauczycieli**
 - ✓ w kraju działają **430 placówki** doskonalenia nauczycieli (106 publicznych i 324 niepublicznych):
 - ✓ 3 centralne placówki doskonalenia nauczycieli
 - ✓ 1 placówka doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych
 - ✓ 1 placówka doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych
 - ✓ 38 wojewódzkich publicznych placówek doskonalenia nauczycieli
 - ✓ 63 powiatowe i gminne publiczne placówki doskonalenia nauczycieli
 - ✓ 324 niepubliczne placówek doskonalenia nauczycieli

Publiczne akredytowane placówki doskonalenia nauczycieli

Obecnie w skali kraju akredytację posiada 79 placówek doskonalenia nauczycieli na 430, w tym 52 placówki publiczne.

Niepubliczne akredytowane placówki doskonalenia nauczycieli

- ✓ **Wzmocnienie nadzoru kuratora oświaty** nad szkołami i placówkami
- ✓ **Awans zawodowy** nauczyciela powiązany z doskonaleniem zawodowym
- ✓ **Przygotowanie oferty doskonalenia zawodowego dla np.:**
 - ✓ doradcy zawodowego
 - ✓ doradcy metodycznego
 - ✓ asystenta ucznia obcojęzycznego

- ✓ **Na doskonalenie zawodowe nauczycieli zostaną przeznaczone środki unijne w wysokości ok. 1,1 mld zł.**
- ✓ **Doskonalenie zawodowe nauczycieli zostanie sfinansowane w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na:**
 - ✓ wsparcie tworzenia sieci szkół ćwiczeń
 - ✓ szkolenie i doradztwo dla pracowników systemu wspomagania pracy szkoły i organów prowadzących oraz trenerów
 - ✓ szkolenie i doradztwo dla kadry kierowniczej oświaty
- ✓ **Regionalne Programy Operacyjne – 16 województw to:**
 - ✓ doskonalenie zawodowe nauczycieli wychowania przedszkolnego
 - ✓ doskonalenie zawodowe nauczycieli kształcenia ogólnego
 - ✓ doskonalenie zawodowe nauczycieli kształcenia zawodowego
 - ✓ **wzmocnienie nadzoru pedagogicznego**
- ✓ **Program Erasmus+**
 - ✓ akcja1 „Mobilność edukacyjna”
 - ✓ akcja 2 "Współpraca na rzecz innowacji i dobrych praktyk"

- ✓ **Wzbogacenie warsztatu pracy nauczyciela** przez wykorzystanie nowoczesnych narzędzi:
 - ✓ dostęp do szerokopasmowego internetu w każdej szkole i wykorzystanie tablic interaktywnych
- ✓ **Współpraca MEN z Ministerstwem Cyfryzacji** w ramach realizowanego PO PC 2014-2020 „Polska Cyfrowa” – wsparcie cyfryzacji oświaty
- ✓ **Podniesienie kompetencji merytorycznych i metodycznych** nauczycieli poszczególnych przedmiotów
- ✓ **Upowszechnianie dobrych praktyk**, np. przez **podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli** w ramach PO PC 2014-2020 oraz **naukę programowania** wśród uczniów klas 1-3 szkoły podstawowej
- ✓ **Doposażanie szkół w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK**, które umożliwiają Regionalne Programy Operacyjne na lata 2014-2020
- ✓ **Tutoring jako docelowa metoda pracy z uczniami**
- ✓ **Współpraca dyrektorów z Koordynatorami Kuratoriów Oświaty do spraw innowacji** (16 regionalnych koordynatorów)

- ✓ **Subwencja oświatowa na 6-latka objętego wychowaniem przedszkolnym w kwocie około 4 300 zł od 2017 roku**
- ✓ **Wsparcie finansowe dla małych szkół**
 - ✓ wzmocnienie roli małych szkół jako ośrodków kulturalno-społecznych
- ✓ **Zwiększony dodatek dla wychowawcy klasy**
- ✓ **Uzależnienie subwencji szkolnictwa branżowego od zapotrzebowania rynku pracy**
- ✓ **Utworzenie stolika branżowego**
 - ✓ spotkania przedstawicieli związków zawodowych nauczycieli z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego i Ministerstwa Edukacji Narodowej m.in. w zakresie wynagrodzeń nauczycieli
- ✓ **Dążenie do likwidacji obowiązku rozliczania średniego wynagrodzenia na każdym stopniu awansu zawodowego**

PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKIEJ DEBATY O EDUKACJI „Uczeń. Rodzic. Nauczyciel – Dobra Zmiana”

TORUŃ, 27 CZERWCA 2016 r.

STRUKTURA SZKOLNICTWA

- ✓ **Celem planowanej reformy, w obliczu katastrofalnego niżu demograficznego, jest:**
 - ✓ **uratowanie potencjału polskiej edukacji** (szkoły, budynki, nauczyciele, doświadczenie, centra lokalnej kultury)
 - ✓ **ponowne wprowadzenie cykliczności etapów szkolnych** przez:
 - ✓ wzmocnienie edukacji wczesnoszkolnej
 - ✓ przywrócenie 4-letniego liceum ogólnokształcącego
 - ✓ **dokonanie zmian programowych**, tak aby stworzyć system oświatowy na miarę XXI wieku:
 - ✓ **treści podstawy programowej ułożone spiralnie**
 - ✓ **powrót do idei liceum ogólnokształcącego** w miejsce "kursu przygotowawczego do egzaminu maturalnego"
 - ✓ **przywrócenie systemu nauczania przedmiotowego** przy rezygnacji z przedmiotów zintegrowanych
 - ✓ **zastąpienie idei integracji przedmiotowej korelacją przedmiotową**

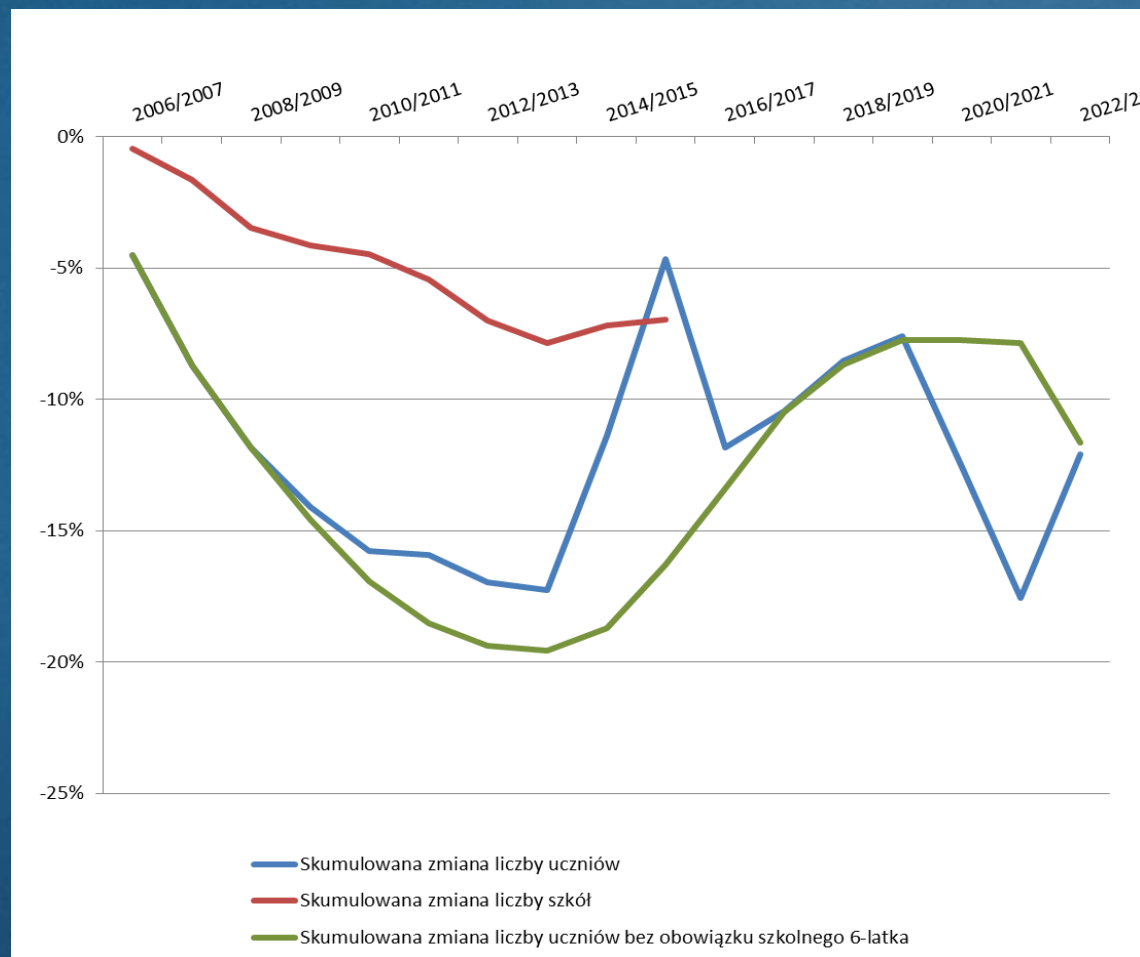
- ✓ **Szkoły Powszechne – nowa struktura:**
 - ✓ klasy I-VIII z edukacją wczesnoszkolną w klasach I-IV
 - ✓ uratowanie wielu małych szkół podstawowych przed skutkami niżu demograficznego
 - ✓ połączenie etapów kształcenia

WYZWANIA DEMOGRAFICZNE, A STRUKTURA SZKOLNICTWA

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

SKUMULOWANA ZMIANA LICZBY SZKÓŁ I UCZNIÓW W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W LATACH 2005-2022

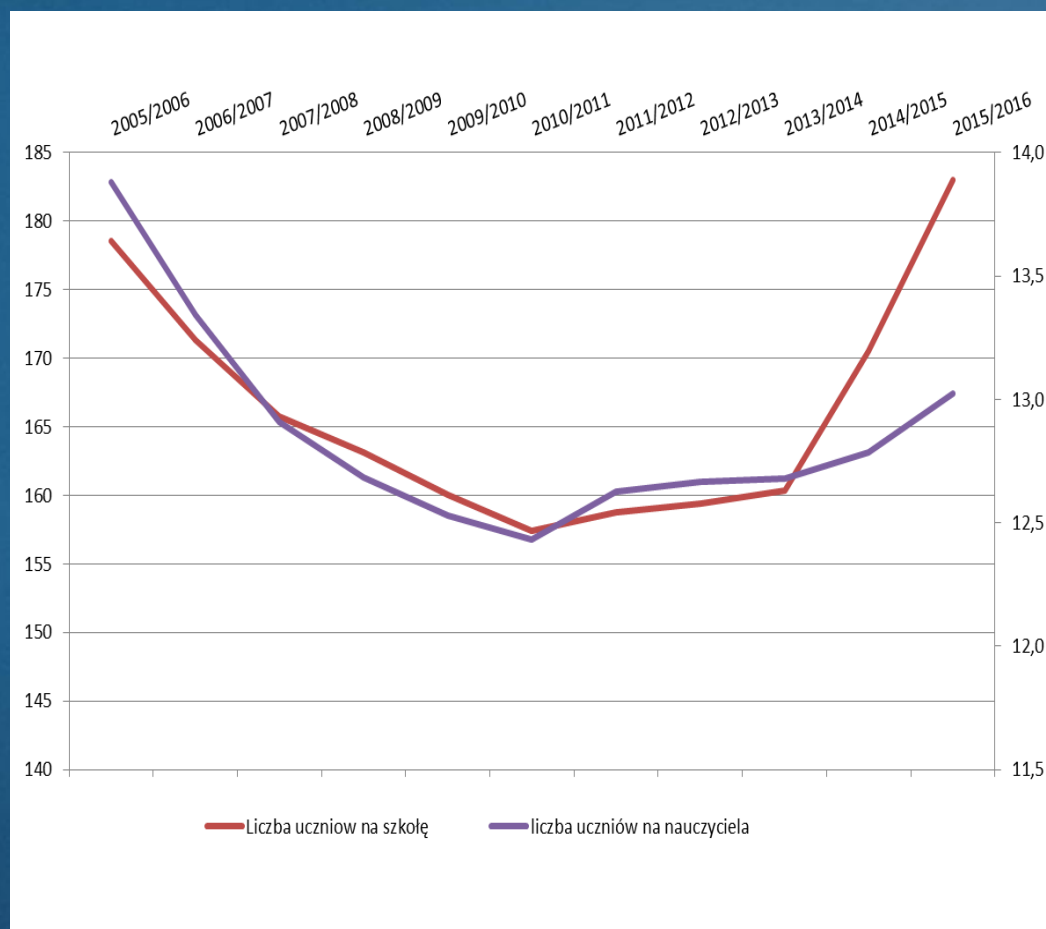
Liczba uczniów szkół podstawowych, pomimo obowiązku szkolnego dla dziecka 6-letniego w roku 2016 będzie mniejsza o 12% (308 tys. uczniów) od tej z roku 2005.

WYZWANIA DEMOGRAFICZNE, A STRUKTURA SZKOLNICTWA

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

ZMIANA LICZBY UCZNIÓW NA NAUCZYCIELA I NA SZKOŁĘ W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W LATACH 2005-2015

Średnia liczba uczniów na etat nauczyciela tablicowego wzrosła w ostatnich dwóch latach (efekt obowiązku szkolnego 6-latka) do 13,0 po wielu latach spadków (minimum w roku szkolnym 2010/11 – 12,43) i przekroczyła tę z roku szkolnego 2007/08.

Średnia liczba uczniów przypadających na szkołę podstawową jest najwyższa od roku szkolnego 2005/06 i wynosi 183,0.

Ostatnie dwa lata to okres pewnego wzrostu liczby szkół podstawowych, ale nie tak dużego jak zwiększająca się liczba uczniów, przede wszystkim wynikająca z obowiązku szkolnego 6-latka.

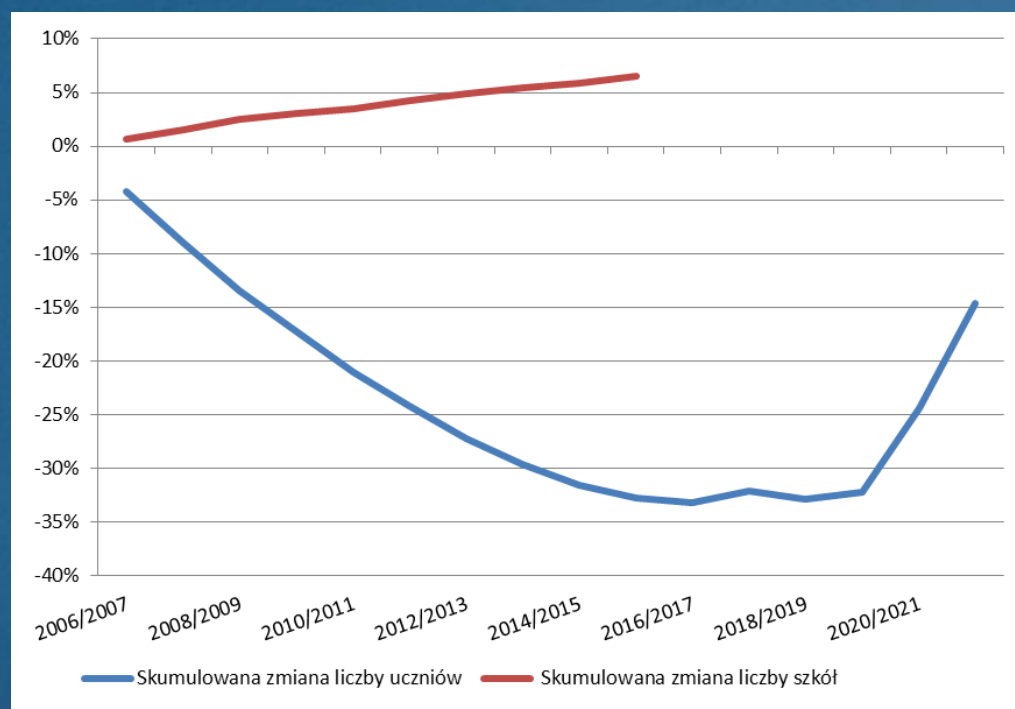
- ✓ **Gimnazja**
 - ✓ **Mimo drastycznego spadku liczby uczniów, liczba gimnazjów rośnie**
 - ✓ **Sytuacja ta doprowadzi do powstania trudności finansowania gimnazjów**
 - ✓ **Jednostki samorządu terytorialnego rozpoczną masowy proces likwidacji gimnazjów**

WYZWANIA DEMOGRAFICZNE, A STRUKTURA SZKOLNICTWA

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

SKUMULOWANA ZMIANA LICZBY SZKÓŁ I UCZNIÓW W GIMNAZJACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W LATACH 2005-2022

Od roku szkolnego 2005/06 liczba uczniów gimnazjów systematycznie spada, zmniejszając się o ok. 33% w roku szkolnym 2016/17.

Liczba etatów nauczycieli tablicowych w tym samym okresie zmniejszyła się o ok. 13%.

Liczba gimnazjów w każdym kolejnym roku była większa, niż w poprzednim.

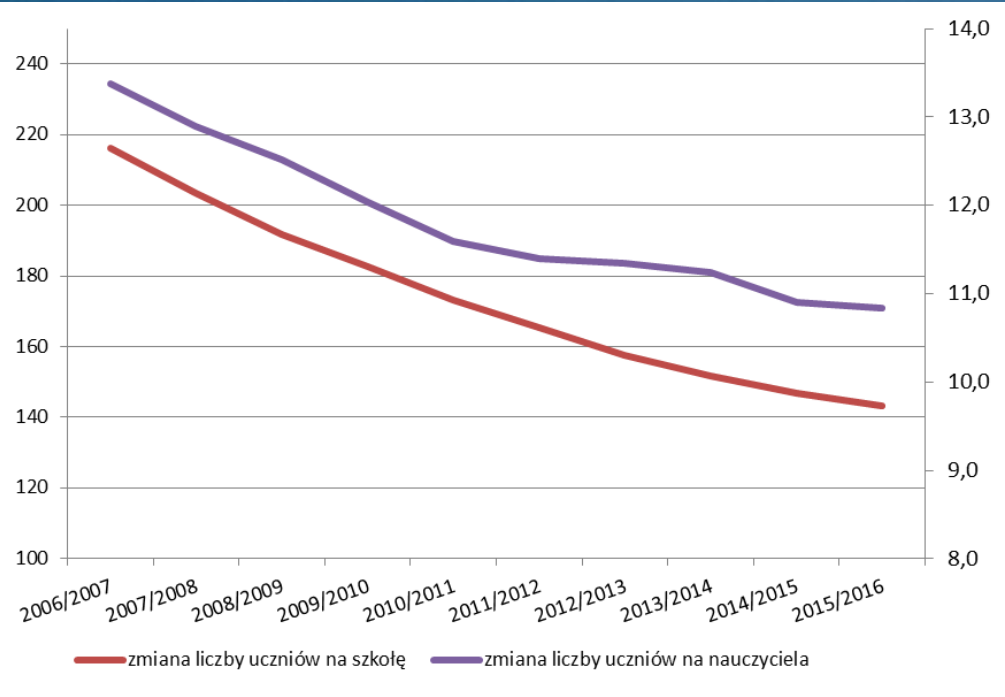
Wzrost liczby uczniów od 2020 r. (rok przejściowy) to efekt obowiązku szkolnego 6-latka

- ✓ **Liczba zatrudnianych jest powiązana z liczbą dzieci**
 - ✓ Gdy zauważalny jest spadek liczby uczniów zmniejsza się również, ale znacznie wolniej, liczba zatrudnionych nauczycieli
- ✓ **Ze względu na niż demograficzny w ostatnich latach łączono szkoły w zespoły gimnazjów i szkół podstawowych, co było niezgodne z założeniami powstania gimnazjum**
- ✓ **Szkoły wykazywały potrzebę łączenia placówek w zespoły szkół** argumentując to m.in. potrzebami edukacyjnymi, wychowawczymi, bezpieczeństwem uczniów, drogą dziecka do szkoły.

- ✓ Wprowadzenie gimnazjów i **przedłużenie o rok nauki według tego samego programu nie zaowocowało wyrównaniem osiągnięć szkolnych** młodzieży z różnych środowisk
- ✓ **Wyniki sprawdzianu wykazują bardzo duże zróżnicowanie** ze względu na miejsce zamieszkania ucznia: miasto-wieś (rodzaj gminy) oraz regionu
- ✓ **Najwyższy wynik Edukacyjnej Wartości Dodanej (EWD) występuje wśród Gimnazjów,** których obwód pokrywa się z obwodem Szkoły Podstawowej
- ✓ Wyniki uczniów "poprawiły" się w badaniach PISA, wszędzie tam, gdzie na świecie wprowadzono testy sprawdzające zakres zdobytej wiedzy
- ✓ Wśród uczniów zmieniających często typ szkoły **wyniki edukacyjne są bardzo słabe, a motywacja i samoocena na bardzo niskim poziomie**

ZMIANA LICZBY UCZNIÓW NA NAUCZYCIELA I NA SZKOŁĘ W GIMNAZJACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W LATACH 2005-2015

Zmniejsza się średniej wielkości gimnazjum z 227 uczniów w roku szkolnym 2005/06 do 143 obecnie.

Średnia liczba uczniów na etat nauczyciela tablicowego systematycznie spada z 14,0 w roku szkolnym 2005/06 do 10,8 obecnie.

REFORMA PROGRAMOWA, A STRUKTURA SZKOLNICTWA – LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

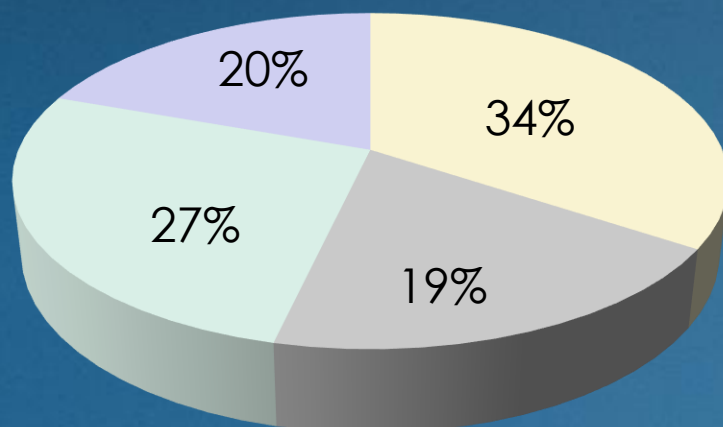
MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

- ✓ Szkoła ponadgimnazjalna **została skrócona do dwóch lat**, koncentracja godzin w przedmiotach rozszerzonych uniemożliwia ich normalną realizację w ciągu dwóch skróconych lat
- ✓ **Fikcyjnym zabiegiem okazało się tzw. "profilowanie"**, czyli decyzja uczniów o rozszerzeniach po klasie pierwszej
- ✓ **Zmarginalizowano i ograniczono do minimum nauczanie przedmiotów przyrodniczych:** zamiast fizyki, chemii, biologii i geografii – przyroda; zamiast historii – w klasie drugiej i trzeciej LO – historia i społeczeństwo
- ✓ **Zdegradowano nauczanie przedmiotów przyrodniczych** – w przyszłości spowoduje to zapaść naukowo-cywilizacyjną i **zmniejszenie zatrudnienia nauczycieli** przedmiotów przyrodniczych oraz **likwidację pracowni** tych przedmiotów
- ✓ **Brak korelacji języka polskiego, historii i WOS** będzie skutkowało brakiem zrozumienia nie tylko polskiego kodu kulturowego, systemu politycznego i ustrojowego Polski, ale także funkcjonowania współczesnego świata, a także jego mechanizmów politycznych
- ✓ **26 z 37 Rektorów Szkół wyższych wyraziło negatywną ocenę** przygotowania absolwentów szkół ponadgimnazjalnych do podjęcia studiów – wskazując na zbyt krótki czas nauki w liceum

UKŁAD SZKÓŁ PODSTAWOWYCH I GIMNAZJÓW NA PRZYKŁADZIE GMIN WIEJSKICH

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

- Wszystkie gimnazja w zespole ze szkołą podstawową i część szkół podstawowych nie w zespole z gimnazjum
- Wszystkie szkoły podstawowe i gimnazja w zespołach ze sobą
- 1 gimnazjum i od 1 do 4 szkół podstawowych nie będących w zespole ze sobą
- Pozostałe układy

W 19% gmin wiejskich wszystkie szkoły podstawowe i gimnazja są w zespole ze sobą

W kolejnych 34% gmin wiejskich wszystkie gimnazja są w zespole ze szkołą podstawową, ale istnieją również szkoły podstawowe, które nie są w zespole z gimnazjum.

W kolejnych 27% gmin wiejskich układ szkół składa się z jednego gimnazjum niebędącego w zespole ze szkołą podstawową i od 1 do 4 szkół podstawowych niebędących w zespole z gimnazjum.

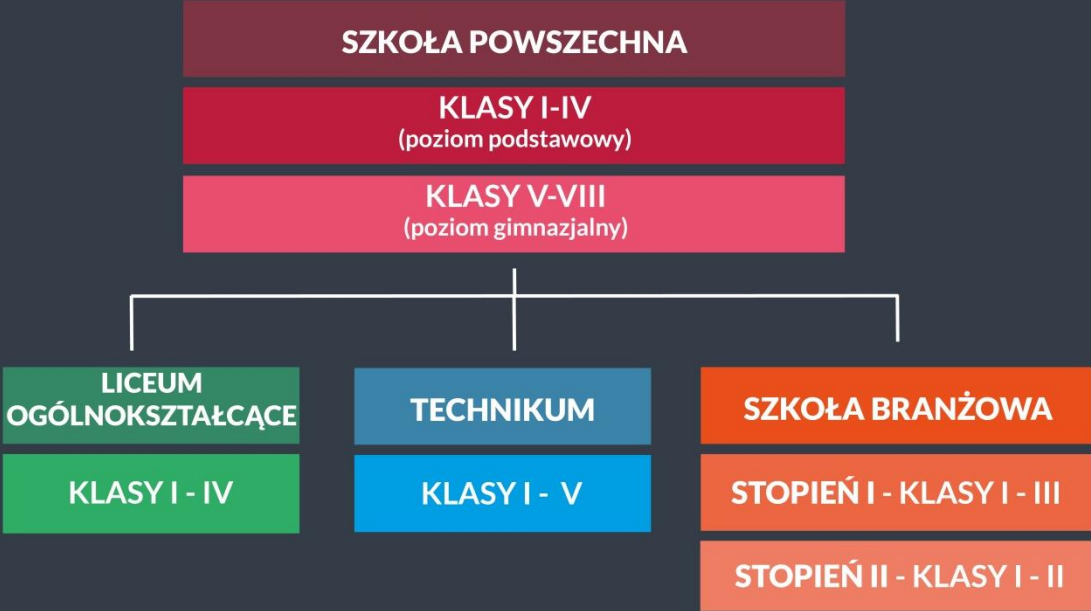
Pozostałe 20% to układy inne, niż powyżej wymienione.

- ✓ W większości gmin wiejskich w Polsce zmiana ustroju szkolnego **nie będzie wiązała się z trudnościami organizacyjnymi**
- ✓ W części gmin **okres przejściowy będzie wymagał pewnych dostosowań**
- ✓ Zmianę struktury szkolnictwa i warianty możliwych rozwiązań docelowych zobrazowano **na przykładzie dwóch samodzielnych szkół podstawowych i jednego samodzielnego gimnazjum**

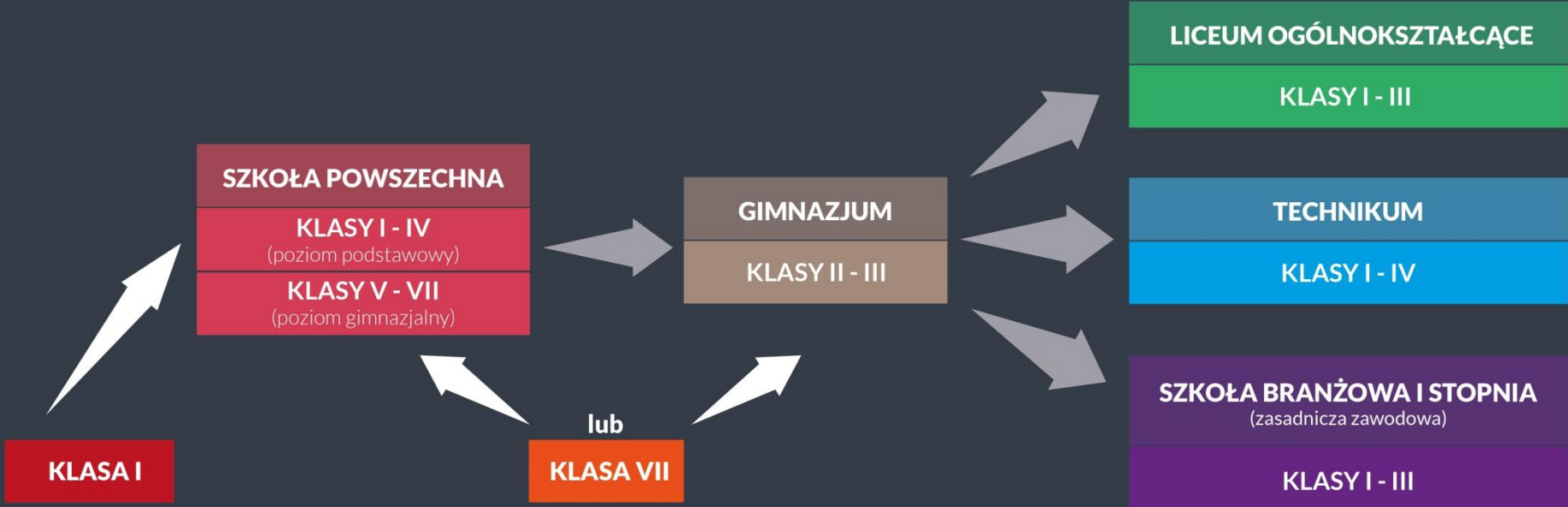
DO CZEGO DĄŻYMY?

2022/2023

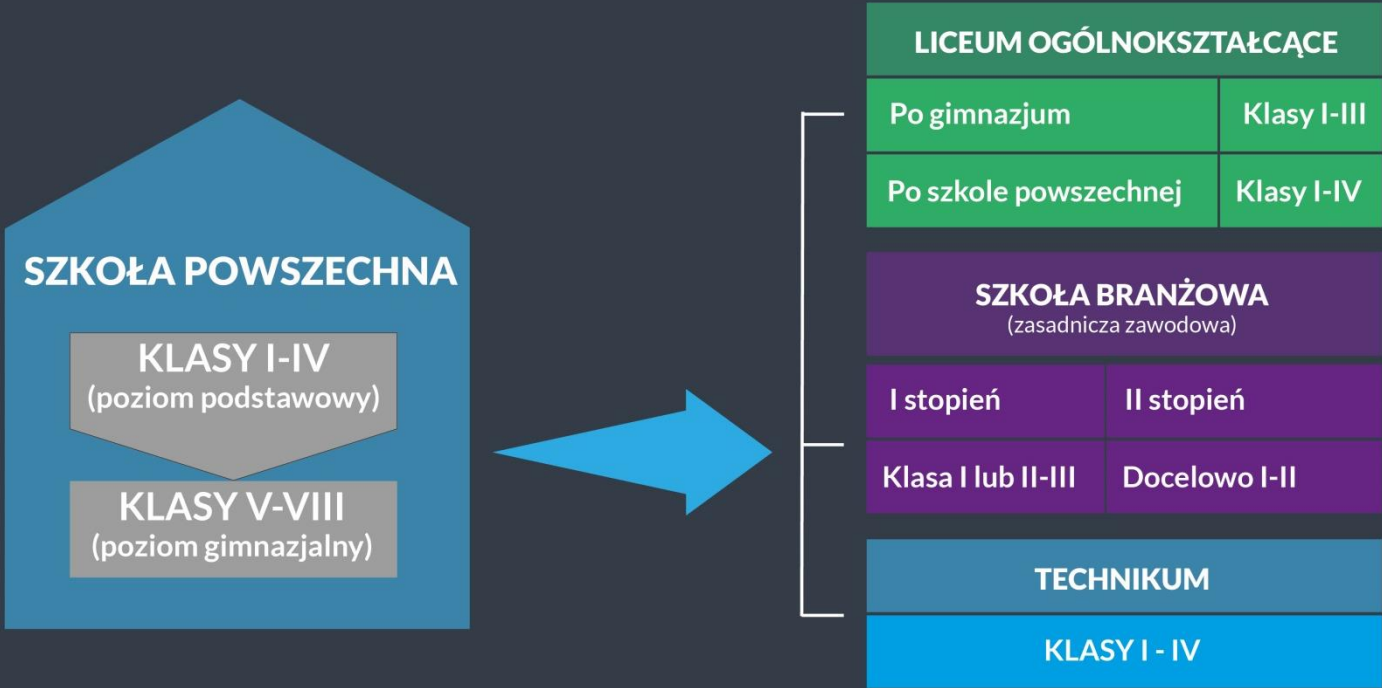
2017/2018

- KLASA I i VII - nowa podstawa programowa
- KLASA VII - w 3-letnim okresie przejściowym może znajdować się w budynku gimnazjum lub w szkole powszechnej

2019/2020

2019/2020

SZKOŁA POWSZECHNA

Poziom podstawowy
Klasy I-IV

Poziom podstawowy
Klasy I-IV

Poziom gimnazjalny
Klasy V-VII

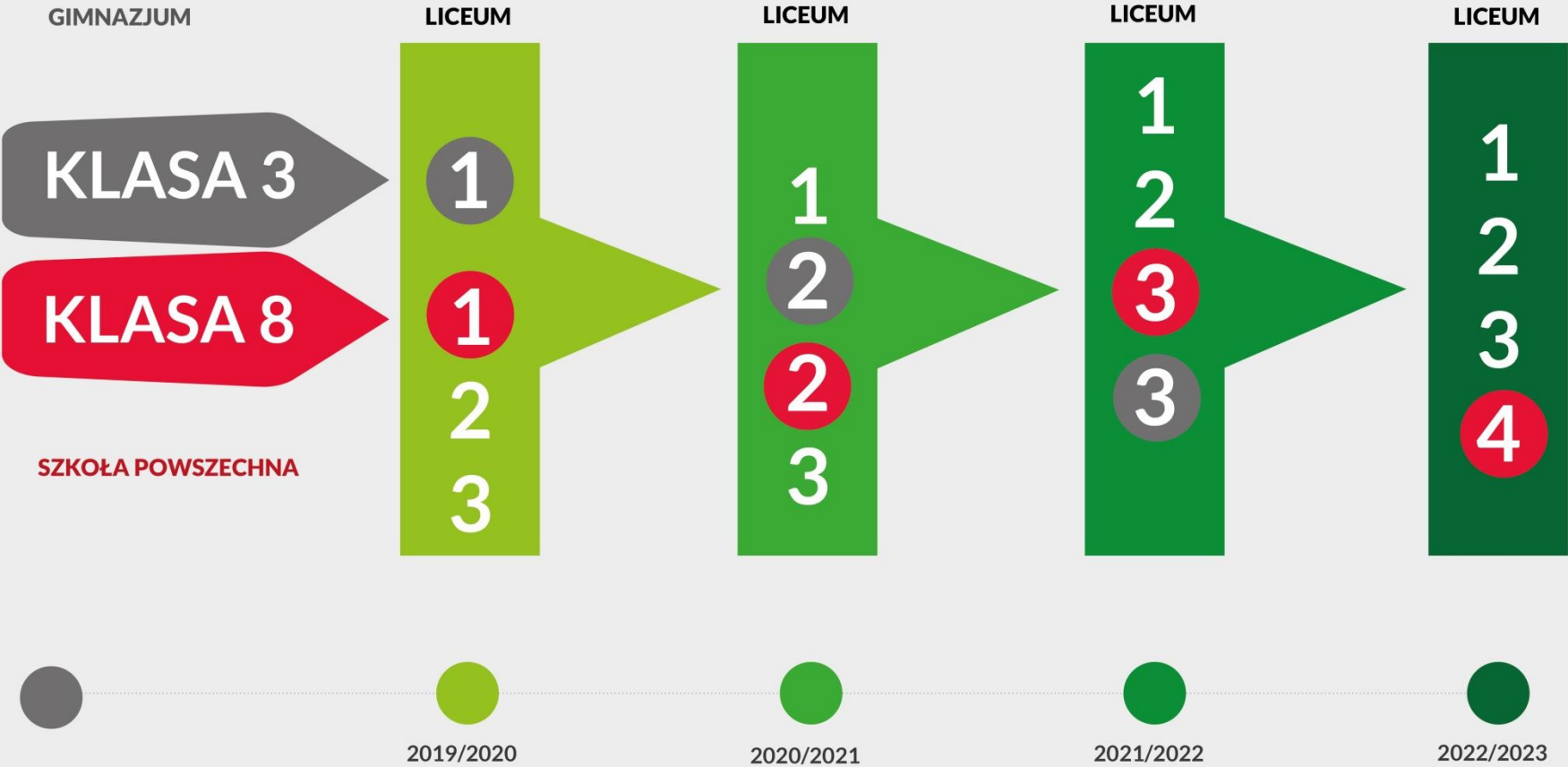
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

Po gimnazjum

Klasy I-III

Po szkole powszechnej

Klasy I-IV

W roku szkolnym 2019/2020 uczniowie klas III gimnazjów oraz uczniowie klas VIII szkół powszechnych rozpoczną naukę w klasach I liceów ogólnokształcących. Jedni będą uczyć się w cyklu trzyletnim, a drudzy w cyklu czteroletnim.

PODSUMOWANIE OGÓLNOPOLSKIEJ DEBATY O EDUKACJI „Uczeń. Rodzic. Nauczyciel – Dobra Zmiana”

TORUŃ, 27 CZERWCA 2016 r.